

VAIKŲ LIGŲ IR VAIKŲ GASTROENTEROLOGIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Programos valstybinis kodas
Vaikų ligos ir vaikų gastroenterologija	733A30095

Aukštojo mokslo institucija, padalinys	Programos vykdymo kalba
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademijos Vaikų ligų klinika, A.Mickevičiaus g. 9, LT44307, Kaunas	Lietuvių kalba

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
Universitetinės studijos	Laipsnio nesuteikiančios studijos	VII lygis

Studijų forma ir trukmė metais	Programos apimtis ECTS kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
Nuolatinė, 5 metai	330	8800	7447	1353

Studijų sritis	Pagrindinė studijų programos kryptis (šaka)	Gretutinė studijų programos kryptis (šaka) (jei yra)
Biomedicinos mokslai	Medicina	-

Suteikiama profesinė kvalifikacija
Vaikų ligų gydytojas ir vaikų gastroenterologas

Studijų programos vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
Doc. Ruta Kučinskienė	Tel.: (8-37) 326611, e-paštas: rutadr@takas.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės ir vertinimo centras	2014 m.

Rezidentūros studijų programos tikslas
Vaikų ligų ir vaikų gastroenterologijos rezidentūros tikslas yra parengti gydytoją specialistą, turintį vaikų ligų ir vaikų gastroenterologo profesinę kvalifikaciją, besidomintį mokslo ir praktikos naujovėmis ir siekiantį aukštesnės kvalifikacijos.

Rezidentūros studijų programos profilis		
Rezidentūros studijų turinys: ciklų grupės	Rezidentūros studijų programos pobūdis	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Programą sudaro Privalomieji ir pasirenkamieji ciklai, apimantys teoriją, praktinį darbą ir savarankišką darbą. Privalomieji ciklai orientuoti į vaikų ligų ir vaikų gastroenterologo žinių ir	Programa yra taikomojo pobūdžio, orientuota į praktinę veiklą, tobulinanti	Programa parengta, atsižvelgiant į LR teisės aktus, Europos parlamento ir Tarybos direktyvas, LR patvirtintą vaikų ligų gydytojo medicinos normą (MN 66:1999 „Gydytojas pediatras“. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė);

<p>gebėjimų gilinimą sveiko naujagimio, kūdikio ir vaiko fizinio bei psichomotorinio vystymosi srityje, sveiko ir sergančio vaiko ambulatorinėje priežiūroje bei stacionarinėje pagalboje, gydant vaikų gastroenterologines ligas. Ciklai apima visas pagrindines pediatrijos sritis: bendrąją gastroenterologiją, neonatologiją, skubią pagalbą, vaikų pulmonologiją, alergologiją, nefrologiją, onkologiją ir hematologiją, kardiologiją, reumatologiją, infekcines ligas, vaikų neurologiją, endokrinologiją, vaikų intensyvią terapiją, vaikų chirurgiją, taip pat specializuotas sritis – vaikų gastroenterologiją ir hepatologiją, endoskopijos pagrindus ir radiologinį vaikų virškinamojo trakto ligų ištyrimą. Siekiant gebėjimų ir įgūdžių socialinių vaikų problemų sprendimo srityje, suformuotas socialinės medicinos pediatrijoje ciklas. Privalomas vaizdinės diagnostikos pagrindų pediatrijoje ciklas ir specializuoti endoskopijos ir radiologijos ciklai užtikrina žinių, gebėjimų ir praktinių įgūdžių įgijimą pagrindinių vaikų virškinamojo trakto ligų diagnostikos srityje. Pasirenkamieji ciklai skirti gilintis į atskiras vaikų ligų sritis, pvz.: sveiko ir sergančio vaiko mitybą, lėtines kvėpavimo organų ligas, vaikų abilitaciją bei neuroreabilitaciją, cukriniu diabetu sergančių vaikų ilgalaikę priežiūrą, vaikų neurochirurgiją ir kt.</p>	<p>mokslinio-tiriamąo darbo gebėjimus bei suteikianti vaikų ligų gydytojo ir vaikų gastroenterologo profesinę kvalifikaciją.</p>	<p>Europos medicinos specialistų Sąjungos reikalavimus - European Union of Medical Specialists (U.E.M.S.), Requirements for the Speciality Paediatrics, 1995; The European training syllabus in paediatric gastroenterology, hepatology and nutrition 2008; European Board of Paediatrics, Basic Paediatric Training, J.Ramet, 2005. Programa grindžiama teorinių žinių ir praktinio darbo integracija nuo pirmųjų studijų metų. Praktiniai įgūdžiai įgyjami ir teorinis kursas įsisavinamas padedant ir vadovaujant Universiteto dėstytojams-rezidentūros vadovams bei rezidentūros bazės specialistams. Vaikų ligų ir vaikų gastroenterologijos rezidentūros programos atskiriems ciklams akredituotos dvi Kauno ligoninės (Vš.Į LSMUL Kauno klinikų Vaikų ligų klinika ir VšĮ Kauno klinikinės ligoninės vaikų ligų skyriai) bei dvi Kauno poliklinikos, turinčios pediatriškas apylinkes (Vš.Į Dainavos poliklinika ir Vš.Į Kalniečių poliklinikos vaikų poliklinika). Pagrindinė Vaikų ligų ir vaikų gastroenterologijos rezidentūros bazė – Vš.Į LSMU ligoninės “Kauno klinikos”. Jos padalinyje Vaikų ligų klinikoje vykdoma didžioji dalis rezidentūros programos teorinės ir praktinės veiklos. Čia įsikūrę du vaikų ligų skyriai, vaikų intensyvios terapijos skyrius bei konsultacinė vaikų poliklinika ir visą parą dirbantis skubios pagalbos skyrius. Klinikoje koncentruojama radiologinė (rentgenologinė ultragarsinė), kardiologinė (ultragarsinė, EKG), pulmonologinė (bronchoskopijos, kvėpavimo funkcijos) diagnostika vaikams. Vaikų endoskopijų ir radiologinės virškinamojo trakto ligų diagnostikos ciklai vykdomi Gastroenterologijos ir Radiologijos klinikų padaliniuose. Didelis pacientų srautas ir plati geografija (aptarnaujama visa Kauno apskritis) užtikrina geras praktinių įgūdžių įgijimo galimybes. Mokslinio darbo gebėjimai lavinami atliekant mokslinį darbą Vaikų ligų klinikoje. Suteikiama galimybė dalį rezidentūros (iki 1 metų) atlikti pasirinktoje užsienio klinikoje.</p>
--	--	--

Reikalavimai stojantiesiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
<p>Būtinamas medicinos magistro laipsnis ir medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija. Priimama bendro konkurso keliu. Konkursinio balo sandara nurodoma priėmimo į LSMU rezidentūros programas sąlygose. Pagrindinės konkursinio balo dedamosios yra visų vientisųjų studijų metu studijuojamų dalykų įvertinimų vidurkis, baigiamojo egzamino įvertinimas, klinikinės medicinos praktikos įvertinimas, studento mokslinės veiklos įvertinimas (skiria SMD) ir motyvacijos pokalbio įvertinimas. Motyvacijos komisiją sudaro Vaikų ligų klinikos akademinis personalas ir rezidentų atstovai. Vertinama mokslinė veikla vaikų ligų šakoje, klinikinė savanoriška veikla pediatrijos profilio skyriuose ir bendražmogiškosios savybės. Motyvacinis laiškas, adresuotas komisijai, pateikiamas vieną dieną prieš numatytą motyvacinį pokalbį. Konkursas viešas ir atskirai į kiekvieną rezidentūros studijų programą dviem etapais (pagrindinis ir papildomas). Papildomas etapas organizuojamas likus laisvų vietų po pagrindinio priėmimo.</p>	<p>Ankstesnių studijų rezultatai įskaitomi individualiai, atsižvelgiant į ugdytas kompetencijas ir programos siekinius, atitinkančius rezidentūros studijų programą “Vaikų ligos ir vaikų gastroenterologija”, vadovaujantis LSMU Senato nustatyta tvarka.</p>

Tolesnių studijų galimybės
<p>Laipsnį suteikiančios trečios pakopos studijos doktorantūroje.</p>

Profesinės veiklos galimybės
<p>Vaikų ligų gydytojas ir vaikų gastroenterologas praktinį darbą gali dirbti tiek valstybinėse, tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją teikti vaikų ligų gydytojo ir vaikų gastroenterologo paslaugas. Vaikų ligų gydytojo ir vaikų gastroenterologo licenciją suteikia Valstybinė akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros veiklai prie LR Sveikatos apsaugos ministerijos, pateikus medicinos studijų programos baigimo diplomą, internatūros pažymėjimą ir rezidentūros baigimo pažymėjimą. Vaikų ligų gydytojas ir vaikų gastroenterologas taip pat gali dirbti mokslinį-tiriamąjį ir pedagoginį darbą aukštojo mokslo institucijose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse. Įsidarbina visi baigę Vaikų ligų ir vaikų gastroenterologijos rezidentūros programą.</p> <p>Lietuvoje yra tik 38 gydytojai, turintys galiojančią gydytojo vaikų gastroenterologo licenciją, nors vaikų nuo 0 iki 18 metų, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvos Respublikoje 2011 metais registruota ~ 675 300 (~21%). Gydytojų vaikų gastroenterologų Lietuvoje yra per mažai, be to jie dirba tik didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Nė vienas gydytojas vaikų gastroenterologas nedirba rajoninėse ligoninėse, net didžiųjų miestų poliklinikose. Šios specialybės gydytojų poreikis metai iš metų didėja, nes vaikų, sergančių sunkiomis virškinimo sistemos ligomis, skaičius pastoviai auga. Todėl skaičiuojant vaikų gastroenterologų poreikį, per metus reikėtų paruošti bent 1 gydytoją vaikų gastroenterologą. Todėl vaikų gastroenterologų įsidarbinimo perspektyvos išlieka patenkinamos.</p>

Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Taikomi įvairūs mokymo ir mokymosi metodai: paskaitos, seminarai, konsultacijos, grupinės diskusijos su gydytojais rezidentais, darbas su manekonais. Kasdienės veiklos dienyno pildymas, pateikčių rengimas ir pristatymas bei klinikinių atvejų aptarimas rytinėse gydytojų</p>	<p>Dalyvavimas paskaitose, aktyvumas seminarų ir konsultacijų bei grupinių diskusijų metu žymimas atskirame žiniaraštyje. Reikalaujama, kad pagal metinį paskaitų ir seminarų grafiką, būtų atsiskaityta ne mažiau, kaip 75% visų teorinių užsiėmimų. Leidžiamas atsiskaitymų išlyginimas su ankstesnių metų rezidentais arba individualiu grafiku. Atsiskaitymas žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno ciklo</p>

konferencijose; mokomųjų filmų peržiūra, asmeninio tobulėjimo plano sudarymas ir jo vykdymas.	pabaigoje. Atsiskaitymas raštu vyksta testo forma, vertinama pažymiu dešimtbalėje sistemoje.
Gebėjimai ir įgūdžiai įgyjami gydant virškinamojo trakto ligomis sergančius vaikus, ambulatoriškai sergančius vaikus, dirbant skubios pagalbos skyriuje bei tiriant ir gydant sergančius įvairaus profilio pediatriinius pacientus stacionare. Taip pat – dalyvaujant kasdieninėse ir kassavaitinėse skyrių ir sektorių vadovų vizitacijose, ligonių aptarimuose, kuruojant pacientus rezidentų vadovo priežiūroje, budint pediatriškuose skyriuose pagal rezidentūros bazės poreikius gydytojo rezidentų vadovo priežiūroje.	<p>Nuolatinis klinikinio darbo, diagnostinių procedūrų tinkamo atlikimo vertinimas peržiūrint Kasdienės veiklos dienyną ir užduočių įvykdymą patvirtinant rezidentūros vadovo antspaudu.</p> <p>Individualių klinikinių atvejų analizės ir pristatymo vertinimas savaitinių vizitacijų ir aptarimų bei kvalifikacijos kėlimo užsiėmimų metu, atžymint Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinant rezidentų vadovo antspaudu. Rezidentūros bazės darbuotojų atsiliepimai (raštu laisva forma ar žodžiu) apie gydytojo rezidento veiklą dirbant savarankiškai. Atsiliepimai registruojami kaip priedai prie Kasdienės veiklos dienyno.</p> <p>Ciklo metu įgyjami praktiniai įgūdžiai ir gebėjimai vertinami pažymiu dešimtbalėje sistemoje ir įrašomi į Kasdienės veiklos dienyną ir Rezidentų įskaitų knygelę. Mokslinės literatūros apžvalgų ir klinikinių atvejų aptarimai rytinių gydytojų susirinkimų ir kvalifikacijos kėlimo renginių metu registruojami Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinami rezidentų vadovo vieną kartą per pusę metų.</p> <p>Mokslinio darbo tema pasirenkama paties rezidento ir siūloma rezidentų vadovo. Mokslinio – tiriamojo darbo rezultatai pristatomi Vaikų ligų klinikos konferencijų, gydytojų susirinkimų ar kvalifikacijos kėlimo užsiėmimų metu, ne vėliau, kaip mėnuo iki baigiamojo egzamino. Rezidentūros studijų programa baigiama praktiniu ir teoriniu egzaminu. Praktinis egzaminas vyksta prie ligonio lovos. Teorinis egzaminas vyksta raštu, atsakant į du klausimus ir vėliau juos aptariant žodžiu.</p>

Bendrosios kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
1.	Profesinės savybės	1.1	Būti sąžiningu ir garbingu specialistu bei švelniu ir atidžiu gydytoju pacientams – vaikams, bei jų globėjams. Laikytis medicinos etikos normų, geros medicinos praktikos reikalavimų, būti kritišku kitų ir savo paties atžvilgiu, gebėti užjausti pacientą, būti kūrybingu ir iniciatyviu.
2.	Profesinė veikla	2.1	Gebėti įvertinti savo kompetencijų ribas vaikų virškinamojo trakto ligų bei gretutinėse specialybėse, ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos. Veikti naujų gastroenterologinių, pediatriinių ir ypač urgentinių situacijų sąlygomis, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus. Bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių vaikų ligų specialistais, gebėti organizuoti ir planuoti savo darbą bei darbo laiką.

3.	Ekspertinė gydytojo veikla	3.1	Gebėti analizuoti vaikų virškinamojo trakto ligų simptomus, apjungti juos į sindromus, sudaryti paciento ištyrimo ir gydymo planus; nuolat tobulėti vaikų gastroenterologinių ligų srityje, mokantis visą gyvenimą; gebėti taikyti teorines žinias praktikoje, perduoti savo žinias ir gebėjimus jaunesniems kolegoms, planuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus.
Dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
4.	Paciento konsultavimas	4.1	Gebėti savarankiškai vykdyti ambulatorinę bei stacionarinę medicininę virškinimo ligomis sergančių vaikų priežiūrą. Įvertinti sergančių vaikų psichomotorinę ir fizinę raidą, atlikti bendrą somatinį paciento įvertinimą, išsiaiškinti ir interpretuoti vaikų virškinamojo trakto ligų simptomus, surinkti tikslingą anamnezę ir ją interpretuoti, atlikti bet kokio amžiaus vaiko ištyrimą, vertinti bendrą būklę ir specifinius simptomus, suformuluoti ir pagrįsti diagnozę.
		4.2	Gebėti suprantamai paaiškinti pacientui (ir/ar jo artimiesiems) atliekamų veiksnių tikslą ir prasmę, aptarti tolimesnius veiksmus, nuraminti pacientą ir/ar jo artimuosius.
5.	Paciento tyrimo ir gydymo plano sudarymas	5.1	Atpažinti klinikines gastroenterologines būkles ir įvertinti jų sunkumą, sudaryti būtinų diagnostinių tyrimų planą, gebėti interpretuoti tyrimų rezultatus, atlikti pirminę (nusiskundimai, anamnezė, ištyrimas) ir antrinę (interpretuojant tyrimų rezultatus ir planuojant, atliekant ir interpretuojant papildomų tyrimų rezultatus) paciento simptomų priežasčių diferencinę diagnostiką; sudaryti tinkamą individualiam pacientui gydymo planą ir jį aptarti su pacientu ir/ar jo globėjais, įvertinti galimus vaistų nepageidaujamus poveikius bei paskirto gydymo efektyvumą.
		5.2	Gebėti bendrauti su pacientu ir/ar jo artimaisiais kritinių būklių atveju; gebėti įgyti pasitikėjimą ir gauti informuoto asmens raštišką sutikimą, bendrauti raštu (medicinos dokumentų pildymas).
6.	Būtiniosios (pirmosios ir skubiosios) medicinos pagalbos teikimas	6.1	Gebėti atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančias somatines būkles ir teikti būtinąją medicinos pagalbą, atlikti pradinį ir specialųjį gaivinimą, teikti būtinąją pagalbą traumos atveju, atlikti manipuliacijas, užtikrinančias kvėpavimo takų praeinamumą (uždėti veido kaukę, įkišti orofaringinį, nazofaringinį, atlikti orotrachėjinę intubaciją, krikotiroidotomiją), atlikti dirbtinę plaučių ventiliaciją rankiniais ir automatiniiais aparatais, defibriliaciją, kardioversiją, elektrinę širdies stimuliaciją, periferinės venos punkciją ir kateterizaciją, kaulo čiulpų punkciją, injekcijas į veną, arteriją, raumenis, poodį, kaulų čiulpus, nuskausminimą ir sedaciją, gebėti atlikti skrandžio zondavimą ir plovimą.

7.	<p>Diagnostinių procedūrų atlikimas, rezultatų vertinimas ir interpretacija</p>	7.1	<p>Gebėti atlikti temperatūros matavimą, pulsoksimetriją, atlikti neinvazinę hemodinamikos stebėseną, kvėpavimo sistemos ir dujų apykaitos stebėseną, gebėti įvertinti spirometrijos rezultatus, atlikti centrinės nervų sistemos būklės stebėseną.</p> <p>Gebėti atlikti faringoskopiją ir otoskopiją įvairaus amžiaus vaikams ir įvertinti tyrimų rezultatus;</p> <p>Gebėti paimti bakteriologinį nosiaryklės sekreto, tonzilių apnašo, šlapimo, išmatų tyrimą ir interpretuoti rezultatus. Atlikti ir įvertinti Montoux mėginį, greitą streptokoko antigeno testą.</p> <p>Gebėti atlikti liumbalinę punkciją ir interpretuoti likvoro tyrimo rezultatus.</p> <p>Gebėti punktuoti periferinę veną, periferinę arteriją ir įvertinti vaikų bendrojo kraujo tyrimo bei biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių, serologinių, genetinių tyrimų rezultatus.</p> <p>Gebėti atlikti šlapimo pūslės kateterizavimą, paimti šlapimo mėginį ir įvertinti bendrojo šlapimo tyrimo ir šlapimo bakteriologinio pasėlio rezultatus.</p>
		7.2	<p>Gebėti vertinti krūtinės ląstos rentgenologinių, radiologinių, pilvo organų ultragarsinių tyrimų duomenis.</p>
		7.3	<p>Gebėti atlikti instrumentinius tyrimus: užrašyti EKG ir interpretuoti rezultatus.</p>
		7.4	<p>Gebėti savarankiškai atlikti ir interpretuoti rektoskopijos duomenis, po papildomos specializacijos atlikti ezofagogastroduodenoskopiją, interpretuoti radinius ir juos susieti su diagnostiniu procesu ir gydymu.</p>
		7.5	<p>Gebėti vertinti radiologinių virškinimo organų tyrimų diagnostinę vertę, tyrimų indikacijas ir kontraindikacijas, galimas atlikimo komplikacijas ir gebėti jas gydyti.</p> <p>Po papildomos specializacijos gebėti atlikti pilvo organų ultragarsinį tyrimą.</p>
8.	<p>Dalyvavimas išsaugant sveikatą, sveikos gyvensenos propagavimas ir skatinimas</p>	8.1	<p>Gebėti vertinti riziką paciento sveikatai ir taikyti tinkamas ir racionalias priemones šiai rizikai mažinti. Sekti vaiko psichomotorinį ir fizinį vystymąsi, taikyti infekcijų kontrolės priemones (visų pirma – vakcinaciją),</p>
		8.2	<p>Diegti vaikams ir jų globėjams sveikos gyvensenos idėjas, sveikos mitybos, sportavimo įgūdžius.</p>
		8.3	<p>Įvertinti aplinkos taršos, rūkymo poveikį vaikų sveikatai; padėti šalinti cheminius dirgiklius iš vaiko aplinkos. Įvertinti profesinių veiksmų riziką savo paties sveikatai ir imtis priemonių šios rizikos išvengti.</p>
		8.4	<p>Dalyvauti sveikatinimo programose populiacijos ir individo lygmenyje.</p>